

კთხაზარჩი სკოუსრესოუსი თუკა სკოუსრესოუსი

ზასი 50 თმთრო №1 22 - 29 იანვარი 2018 წელი ბამოლის სამშაბათობით

**ფოთში ახალი
აივის შეიქმნას
საზომადობის
ნანილი
სკავტიკურად
შეხვდა**

„ქალაქის სიყვარული
მარტო ბრტყელ-ბრტყელი
სადღებრქელო როღია,,

33. 3

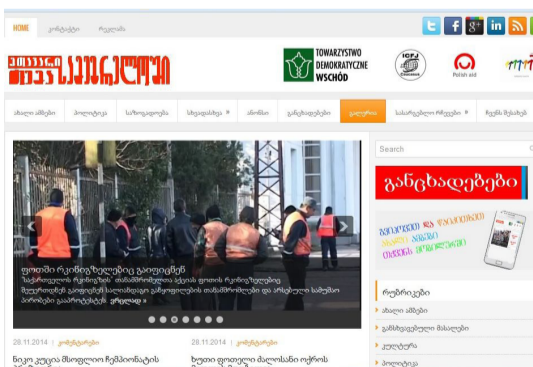
**სარებულასიო
ვიდროკვანძის
რეაბილიტაცია
ინყება**

33. 4

**ფოთელაბის
თვალით
დანახული
ეპროკავშირი**

33. 5

**შენ ჯარ ებ არ
ბინახავს?**

**ამ გვიკოვი ჩვენ
www.msnews.ge**

**„ტბებს,, შორის
მოქცეული ფოთის
ავტოსადგური**

**იხავა ააქკორია
ფოთი**

თუ ვინმეს გასული საუკუნის 90-ან წლებში გასეირნება მოუნდება, რეკავას ქუჩაზე მდებარე ავტოსადგურის შენობა უნდა მოინახულოს, რომელიც თავისი მიმდებარე ტერიტორიითურთ საქართველოს ისტორიის ავტომატურად 90-იან წლებს ადვილად გაგახსენებთ. მიუვალი გზა და იქ არსებული ორმოები, რომელიც წვიმის დროს ივსება, დანიშნულების ადგილამდე მისვლას აძნელებს. კედელს ჩამოყოფილი წვიმის წყლით კედლები მთლიანად ჩაშავებულია. განსაკუთრებით წვიმის დროს ავტოსადგურში რამდენიმე „ტბის“ გადაცურვა მოუწევს. ძველთან შედარებით განსხვავება ისიც არის, რომ მაშინ საკმაოდ დიდი მოსაცდელი დარბაზიც იყო, რომელსაც დღეს მფლობელმა სულ სხვა დანიშნულება მოუქმენა - შენობაში სადგურის გარდა განთავსებულია სხვადასხვა საწარმოებიც.

ავტოგაგზის შენობა კომპანია „ვისოლ ჯორჯიას“ საკუთრება გახლავთ. ავტოსადგური არენდით აქვს აღებული შპს „ფოთს“. აღნიშნული შენობა 1987 წელს აშენდა და მას შემდეგ კაპიტალური

რემონტი არ ჩატარებია. „ვისოლ ჯორჯიას“ წარმომადგენელმა ჩვენთან საუბარში აღნიშნა, რომ კომპანია არაა ვალდებული, გაარემონტოს შენობა, რომელიც არენდით აქვს გაცემული. მეიჯარე, რომელსაც ერთწლიანი საიჯარო ხელშეკრულება აქვს გაფორმებული, შიშობს, მესაკუთრემ ხელშეკრულება არ შეუწყვიტოს და ისიც არ არემონტებს შენობას. აქტია, რომ ორივე მხარე მოგებას იღებს, ქალაქის იერ-სახე კი გვარიანადაა შელახული, რაც, როგორც ჩანს, ნაკლებად აღელვებს მათ.

საინტერესოა, ამ შემთხვევაში მესამე მხარის - ადგილობრივი ხელისუფლების პოზიცია. მოგეხსენებათ, წლებია, ადგილობრივი ხელისუფლება ფოთის მომავალს ტურიზმის განვითარებაში ხედავს და ყველა შესაძლო შემთხვევაში ამ თემით აპელირებს, მაგრამ, ვეჭვობ, არც უფიქრია როგორ განეითარდეს ტურიზმი შესაბამისი ინფრასტრუქტურის გარეშე. ცხადია, კერძო სექტორის საქმიანობაში ხელისუფლება ვერ ჩაერევა, მაგრამ როდესაც ბიზნეს სექტორის საქმიანობით ზიანი ქალაქის იმიჯს ადგება, უნდა არსებობდეს რაღაც მექანიზმები პრობლემის მოსაგვარებლად.

მერიის ხელამხდევლობის სამსახურის უფროსის მოვალეობის შემსრულებელ დავით ჯგერენიას

ბამოქვეყნული და ღირსშესანიშნავი, მთავარი რედაქტორი
0682 335501 -
599 341 417;
0682335501
რედაქტორი
033233 333001 -
597 97 76 18

კორექტორი:
მაია ჩხეიძე
551 522 429-
კომპიუტერული მუშაობა:

მარიამ ჯანაშია -
579 24 11 22

თეატრალური მუშაობა
(ფოტო)
568 74 41 12

033233 333001
(ხზო)
568 61 04 41

ბამოქვეყნული მასალის შინაარსი შეიძლება არ ემთხვეოდეს რედაქციის მხარდაჭერის. სტატიის ავტორები თავად აკმაყოფიანენ ინფორმაციის სიზუსტეში. რედაქციაში არსებული მასალები ინახება ორი კვირის განმავლობაში, ამ ვადის განმავლობაში არ მიიღება.

ბამოქვეყნული მასალების გადამამუშავება რედაქციის ნებართვითაა შესაძლებელი. ავტორები უნდა იყვნენ კომპიუტერული ტექსტის მფლობელები.

„დავლა არიოვლა, კიდევ ერთხელ „დავლილი,“ და „ანყოვილი,“ სამსახურები

ივანე პაპიორია ფოთი

ფოთის მუნიციპალიტეტის 2017 წლის 22 ნოემბრის №868 ბრძანების საფუძველზე, მერიის სტრუქტურული ერთეულების რეორგანიზაცია განხორციელდა. შედეგად სამსახურები გაერთიანდა და ასევე სამსახურებიდან განყოფილებები გამოიყო.

ფოთის პოლიტიკურ რეალობაში სამსახურების რეორგანიზაცია „ცოცხალი ორგანიზმი“- ხან იშლება, ხანაც ერთიანდება. დღემდე ვერაფერს ადასტურებს, რომელი ქმედება გამოდგა მართებული, რადგან, რეორგანიზაციის შედეგად არც ერთ სამსახურს ფუნქციონალად არ უშეშავია და გაერთიანების შედეგი ყოველთვის დაშლა აღმოჩენილა. მერიის ადმინისტრაციის განმარტებით, გაერთიანება მერიის სისტემური და ეფექტური საქმიანობის მიზნით მოხდა.

რეორგანიზაციის შედეგად გაერთიანდა კულტურის, ძეგლთა დაცვის, სკოლამდელი და სკოლის გარეშე აღზრდის დაწესებულებებთან ურთიერთობის სამსახური და სპორტისა და ახალგაზრდულ საქმეთა სამსახურები, რის შედეგად ჩამოყალიბდა კულტურის, განათლების, ძეგლთა დაცვის, სპორტისა და ახალგაზრდულ საქმეთა სამსახური.

გაუქმდა მერიის შესყიდვებისა და საბუღალტრო სამსახური, ადმინისტრაციულ სამსახურს დაემატა ორი განყოფილება, კერძოდ: შესყიდვების და ინსპექტირების განყოფილებები. შესაბამისად, სამსახური ახალი სახელით ჩამოყალიბდა - მერიის ადმინისტრაციული და შესყიდვების სამსახური.

მერიის ჯანმრთელობის, სოციალური უზრუნველყოფის, ვეტერანთა, დევნილთა, გენდერული თანასწორობისა და დასაქმების სამსახურის სახელწოდებაც შეიცვალა და ჩამოყალიბდა შემდეგი რედაქციით - მერიის ჯანმრთელობისა და

სოციალური დაცვის სამსახური, რომელსაც დაემატა დევნილთა განყოფილება.

შეიქმნა შრომითი უსაფრთხოებისა და სახანძრო წესების დაცვის ზედამხედველობის განყოფილება, რომელიც დაემატა არქიტექტურის, სივრცითი მოწყობისა და ადმინისტრაციული ზედამხედველობის სამსახურს.

საფინანსო-საბიუჯეტო სამსახურს დაემატა საბუღალტრო აღრიცხვის განყოფილება.

შეიქმნა ახალი - მერიის ეკონომიკური განვითარებისა და ტურიზმის სამსახური.

უცვლელი დარჩა ადმინისტრაციული და შესყიდვების სამსახური; სამხედრო აღრიცხვის, გაწვევისა და მობილიზაციის სამსახური; ინფრასტრუქტურული პროექტების

მართვისა და ტრანსპორტის სამსახური; შესაბამისად არსებული 11 სამსახურიდან რეორგანიზაციის შედეგად შეიქმნა 9 სამსახური. გამოცხადებულია ვაკანსიები 10 თანამდებობაზე.

მიუხედავად ახალი სამსახურების ჩამოყალიბებისა, სამსახურის უფროსის და მოადგილის თანამდებობების ვაკანსია არ გამოცხადებულა. ადმინისტრაციული და შესყიდვების სამსახურის უფროსის ინგა მასხელიას განმარტებით: „შიდა მობილობით მოხდა თანამშრომლების დასაქმება. რამდენიმე თანამშრომელს, როლმეტიც ხელშეკრულების საფუძველზე მუშაობდნენ, ხელშეკრულების ამოწურვის შემდეგ არ გაუგრძელდათ ხელშეკრულება“

„ტბებს,, შორის მოქცეული ფოთის ავტოსადგური

ლანსონი პირველ გვერდზე

თქმით, მიმდინარეობს მოლაპარაკება მესაკუთრესთან შენობის ფასადისა და მის მფლობელობაში არსებული ტერიტორიის მოწესრიგებასთან დაკავშირებით. ხოლო გარეკერიმენტის მოწესრიგებაზე მუნიციპალიტეტი იზრუნებს.

აღნიშნულ თემის ჩვენი გაზეთი არაერთხელ შეეხო. ორი წლის წინ ავტოსადგურის ყოფილი დირექტორი დავით შონია „ვისოლთან“ მოლაპარაკებას და სადგურის გარემონტებას აპირებდა, მაგრამ შენობას მოლაპარაკების შედეგად არანაირად ეტყობა. სადგურის ახალი დირექტორი ვაჟა ციკოლია როგორც გვეუბნება, ფოთის ავტოსადგური მთელი კლასისაა, პირველი კლასის საგური კი საქართველოს არ აქვს: „შენობის რემონტი ქალაქმა უნდა მოთხოვოს მესაკუთრეს, რადგან ეს დიდ თანხებთანაა დაკავშირებული - ყველაზე მცირე 50 000 ლარი მაინც დაჯდება. ვთქვათ, გავარე-მონტო შენობა და ერთი წლის მერე ხელშეკრულება არ გაგვიგრძელოს მესაკუთრემ, მაშინ რა ვქნათ, „ვისოლს“ ვურემონტოთ საკუთრება? რამდენიმე წლის წინ სახურავი შევარემონტეთ, მაგრამ მაინც ჩამოდის წყალი, მთლიანად უნდა გადაიხსროს. ქალაქსა და „ვისოლს“ შორის უნდა მოხდეს მოლაპარაკება. არენდას ვადა იანვრის ბოლოს უმთავრდება. უნდა ჩავიდეთ თბილისში და ამ თემაზეც უნდა ვისაუბროთ. აღნიშნულ თემასთან დაკავშირებით ტელეფონით ვესაუბრე „ვისოლის“ შესყიდვების მენეჯერს და მითხრა - ეს საკითხი ტელეფონით ვერ გადაწყდება, ხელშეკრულების დამთავრების შემდეგ მობრძანდით თბილისში და ხელმძღვანელობას ესაუბრეთო. თვის ბოლოს აუცილებლად უნდა ჩავიდეთ თბილისში“.

რაც შეეხება სადგურის ტერიტორიაზე გაჩენილ ორმოებს, ციკოლიას განმარტებით ტერიტორიის მოხრეშვა-მოგრივადებას ხშირად აკეთებენ, მაგრამ წვიმის დროს ორმოები კვლავ ჩნდება: „სხვა რაღაცაა მოსაფიქრებელი, ასფალტირებასაც ვაპირებდით, მაგრამ როგორც გავიგე, „ვისოლი“ ყიდის ამ შენობას. გამოდარებისთანავე კვლავ დავაგრძელებთ“.

სადგურის საკმაოდ დიდი ყოფილი მოსაცდელი დარბაზი მფლობელმა „ვისოლ ჯორჯიამ“ გააქირავა და

მას ცალკე მოიჯარე ვაჟს. სადგური კი მოსაცდელი დარბაზის გარეშე დარჩენილი, რის გამოც მგზავრებს კიდევ უფრო მეტი დისკომპორტი ექმნებათ, რაც მაი და მძღოლების უკმაყოფილებას იწვევს, რაც ჩვენთან საუბარში დიდ აღნიშვნებს: „ვერანაირ კრიტიკას ვერ უძლებს სადგურში არსებული მდგომარეობა. მაინტერესებს, ნუთუ მფლობელებს ერთხელაც არ უფიქრიათ, თუ კაპიტალურ რემონტი არა, ელემენტარული პირობები მაინც შეექმნათ მგზავრებისათვის? ავტობუსში ვერ ამოვედი, ყველგან

წყალი დგას. მოცდით ვერსად მოიცდი, დაჯდომით ვერ დაჯდები, რა არის ეს ჩვენს საუკუნეში?“ ასეთია უკლებლივ ყველა მგზავრის უკმაყოფილება.

უნდა აღნიშნოს ის ფაქტიც, რომ კომპანია „ვისოლის“ საკუთრებაში არაერთი შენობაა და ყველა მათგანი თითქმის დანგრევის პირასაა მისული. ვიმედოვნებთ, მოქმედ ავტოსადგურს ეს საფრთხე არ დაემუქრება.

ფოთში ახალი აიპის შეიქმნას საზოგადოების ნაწილი სკაპტიკურად შეხვდა

„ქალაქის სიყვარული მარტო ბრტყელ-ბრტყელი სადღებრივო როლია..“

ივანე ავაქიანი ფოთი

ფოთში ახალი აიპი სერვისების ცენტრში შეიქმნა. აიპების რაოდენობა წლების განმავლობაში სადავო თემა გახლავთ, ასევე სადავო მათი საქმიანობის ეფექტურობაც. ყველაფერ ამის ფონზე კიდევ ერთი აიპის შექმნას საზოგადოების ნაწილი სკაპტიკურად შეხვდა. მოქალაქეთა უმრავლესობა თვლის, რომ ახალი აიპის შექმნა შეცდომაა, რადგან ფოთის მცირე ბიუჯეტს აღნიშნული აიპის სახით კიდევ ერთი დიდი სამსახურის რჩენა მოუწევს. თუმცა, უნდა აღინიშნოს, რომ მსგავსი სამსახურის შექმნის აუცილებლობაზე სპეციალისტები წლების წინ საუბრობდნენ, რადგან ნებისმიერი სამუშაოს შესასრულებლად ტენდერის გამოცხადება იყო საჭირო, რაც სამუშაოს დროში გაწევის საბაზის ხდებოდა. ახალშექმნილი სერვისების ცენტრის საქმიანობის მიზანი ფოთის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიის კეთილმოწყობა და შესაბამისი ინფრასტრუქტურის განვითარება, მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე ქუჩების, პარკების, სკვერებისა და სხვა საჯარო ადგილების დასუფთავება, ტერიტორიის გამწვანება, სანიტარული არხების, სატუმბო სადგურების, ლიფტების, შუქნიშნების, გარე განათების მოვლა პატრონობა, წყალარინების უზრუნველყოფა, უპატრონო ცხოველებთან დაკავშირებული საკითხების გადაწყვეტა, ადგილობრი-

ვი მოსაკრებლის ამოღება გახლავთ. ახალშექმნილი აიპი უფლებამოსილია ეწეოდეს დამხმარე ხასიათის სამუშაოებს საქმიანობას, რომელიდან მიღებული მოგებაც უნდა მოხმარდეს აიპის მიზნების რეალიზებას. ახალი აიპის ბიუჯეტი 2 000 326 ლარია. დღეისათვის ცენტრში 265 თანამშრომელი ყავთ, რომელიც სამომავლოდ კიდევ გაიზრდება. დღეისათვის მიმდინარეობს ტექნიკური ბაზის სრულყოფა. სერვისების ცენტრმა მუშაობა პიდროგრაფიული ინსტიტუტის ტერიტორიის გაწმენდით დაიწყო. სერვისების ცენტრის დირექტორი ზაზა ვადაქარია როგორც ამბობს: „ცენტრი ეტაპობრივად კომპლექტდება კვალიფიციური კადრებით, მობილური ჯგუფითაა - საჭიროებიდან გამოდინარე მივლენ ობიექტზე და რაც გასაკეთებელია, გააკეთებენ. ყოველ შემოსულ მოთხოვნაზე გაცემდება დროული რეაგირება და გაკონტროლდება მათი შესრულების ხარისხიც. ახლო მომავალში დიდების შემორიანი უნდა გავწმინდოთ, შემდეგ ვეგემოთ ტყე-პარკის გასუფთავებას. ფოთელი ვარ, აქ მიცხოვრია და ვიცი, სად რაა გასაკეთებელი“. მიუხედავად აიპის მრავალფუნქციურობისა, ყველა თანხმდება იმაზე, რომ თავად მოსახლეობამაც უნდა იზრუნოს და მოუფრთხილდეს გარემოს. „მარტო აიპი ვერაფერს გააკეთებს ქალაქის საკეთილდღეოდ. საქმეს ერთობლივად უნდა მივხედოთ. კერძო მესაკუთრის ტერიტო-

რიის დასასუფთავებლად სახელმწიფო რესურსის ხარჯვა გეგმავდა, მაგრამ წერილით მიმართეთ მერიას, რომ ნაგვიანდება, მუნიციპალიტეტების წარმომადგენლები დადიან და მოსახლეობას აფრთხილებენ, გარემოს დანაგვიანების შემთხვევაში არსებული ჯარიმების შესახებ. გეგმიური სამუშაოების გარდა ვასრულებთ სამუშაოებს მოთხოვნების შესაბამისად. უკვე შემოვიდა სამი წერილი მოსახლეობიდან, რომელიც შევასრულეთ. მოსახლეობიდან შემოვიდა წერილი „ნიკორას“ ქარხნის შესასვლელი გზის მოწესრიგების შესახებ, იმავე დღეს გავედით და გავაკეთეთ, გაცივებული იყო მოსახლეობა. ცოტა ხანში ცხელ ხაზსაც გავხსნით“ - გვითხრა სერვისების ცენტრის დირექტორის მოადგილემ ვერიკო ლალიძემ.

ახალი აიპის შექმნის მომხრეა შპს „მობინადრე 2008“ დირექტორი ალფონს მეტაქსა, რომელიც თებერვლიდან ცენტრს შეუერთდება. მეტაქსას აზრით, სხვა აიპებისგან განსხვავებით, ეს იქნება მუშა აიპი: „38 წელია ამ სფეროში ვმუშაობ და მგონია, რომ გაამართლებს ეს აიპი. თან აიპის პრივილეგია ის გახლავთ, რომ არ იხდის დამატებით გადასახადებს. მე, მაგალითად, ყოველ წელს 28 000 ლარს ვიხდი, ამ თანხით სხვა საქმის გაკეთება შეიძლება, მაგალითად 3 ადამიანს დავასაქმებ. ტენდერით მუშაობის შემთხვევაში ბიზნესმენი ორიენტირებულია მოგებაზე. აიპის ორიენტაცია კი იქნება საქმის კეთება. ძალიან მომეწონა მუნიციპალიტეტების ჩართვა ამ საქმეში“.

მეტაქსამ ასევე საზოგადოებას მიმართა: „თითოეული ჩვენთაგანი თუ არ მოუვლის საკუთარი ეზოს წინ არხს, ქუჩას, მაშინ ვერანაირი აიპი ვერ გვიშველის. შევესწარი ისეთ ფაქტსაც, როდესაც არხს წმენდნენ, იქვე მდგომმა ადამიანმა ლუდი დალია და ბოთლი ახალ ამწმენდილ არხში ჩააგდო. რომელ ზნეობაზე და ქალაქის სიყვარულზეა საუბარი? მინდა, ადგილობრივ ხელისუფლებას მოუწოდო, დავაყენოთ რამდენიმე ადგილას ვიდუეთვალი და ასეთი ქმედებისათვის დაჯარიმდნენ ადამიანები. შეიძლება ამის შემდეგ თუ ქალაქის სიყვარული არა, შიშით მაინც არ დანაგვიანონ გარემო და ქალაქი. ქალაქის სიყვარული მარტო ბრტყელ-ბრტყელი სადღებრივო როლია“.

მარიხუანით „თრობა,, დეკრიმინალიზებულია

თაქლა შაჰკაპა ფოთი

დღეს პარლამენტი, მედია და მთელი საზოგადოება მსჯელობს, როგორი უნდა იყოს ნარკოპოლიტიკა საქართველოში. ბუნებრივია, ყველა დაინტერესებული მხარე ცდილობს დაამტკიცოს საკუთარი პოზიციის მართებულობა. ამ დროს აუცილებელია საზოგადოებას ჰქონდეს სრული ინფორმაცია როგორც ერთი, ისე მეორე მხარის პოზიციებისა და, ზოგადად, მსოფლიო პრაქტიკის შესახებ, რათა ნარკოპოლიტიკასთან დაკავშირებით შედგეს საყოველთაო შეთანხმება. მარიხუანას ლეგალიზაცია ძალიან აქტუალური თემაა დღეს საქართველოში. საზოგადოება ორ ნაწილადაა გაყოფილი - ერთი თვლის, რომ უნდა მოხდეს ლეგალიზაცია, მეორე ნაწილი კი ამას კატეგორიულად ეწინააღმდეგება. ბევრს დაპარაკობენ მარიხუანას ჯანმრთელობისათვის სასარგებლო თვისებებზე. თითქოს ამ მცენარეს მათი მდგომარეობის გაუმჯობესება შეუძლია. მხარდამჭერი ადამიანები ხშირად მართავენ აქციებს და სხვა ღონისძიებებს თავიანთი შეხედულებების,

მოთხოვნების გამოსახატავად. რაც შეეხება მოწინააღმდეგეებს, მათ შორის არიან სასულიერო პირები, რომლებიც თვლიან, რომ მარიხუანას ლეგალიზებით დაიღუპება მომავალი თაობა, თუმცა, იმასაც ამბობენ, რომ პირადი მოხმარებისათვის ადამიანს ციხეში წლობით არ უნდა სვაძმდნენ. თემაზე მუშაობისას გავეცანი ორივე მხარის შეხედულებებს, მოსაზრებებს, მაგრამ საბოლოო შედეგი ჯერ არ დამდგარა. მარიხუანის მომხმარებელთა, და უბრალოდ, იმ ადამიანების სასიხარულოდ, ვინც ფიქრობს, რომ მარიხუანით „თრობა“ არ არის კრიმინალი, საკონსტიტუციო სასამართლომ 2017 წლის 30 ნოემბერს მარიხუანის მოხმარება სისხლის სამართლის დანაშაულებიდან გამოიხსნა. თუმცა, ამ ნიუთიერების მოხმარება ისევ უკანონოდ მიიჩნევა და ლეგალიზებას არ ნიშნავს. სწორედ ამათ გამოიწვია ხალხში გაურკვეველობა. ჯერ პარლამენტს არ მიუღია კანონი ცვლილება, მოსახლეობის გარკვეული ნაწილს კი მიანიჭა, რომ ეს მაინც წინ გადადგმული ნაბიჯია ნარკოპოლიტიკის ლიბერალიზმისკენ. რას ნიშნავს მარიხუანას დეკრიმინალიზაცია და ლეგალიზაცია. ახალგაზრდა იურისტთა

ასოციაციის ზუგდიდის ორგანიზაციის ხელმძღვანელმა ჯემალ ჭკალუამ როგორც გვითხრა: „როდესაც პარლამენტი კონკრეტულ მუხლს შეცვლის, ამ შემთხვევაში მარიხუანას დეკრიმინალიზაცია მოხდება, ესე იგი სისხლის სამართლის პასუხისმგებლობა არ დადგება აღნიშნულ ქმედებაზე, ანუ მარიხუანას მოხმარების შემთხვევაში არ იქნება მკაცრი დამოკიდებულება. ამიტომაც არის საუბარი ლიბერალიზაციაზე. სისხლის სამართ-

ლებრივი პასუხისმგებლობა განსხვავდება ადმინისტრაციული პასუხისმგებლობისგან. პირველის შემთხვევაში პასუხისმგებელ პირს რჩება ნასამართლეობა, ხოლო ადმინისტრაციული პასუხისმგებლობის შემთხვევაში - ეხსნება. საკონსტიტუციო სასამართლოს გადაწყვეტილება აუცილებლად შესასრულებელია პარლამენტის მიერ. განვმარტავ, რომ თუ საკონსტიტუციო სასამართლომ ცნო რომელიმე ნორმა, ან მუხლი არაკონსტიტუციუ-

რად, ის მუხლი უქმდება“. საზოგადოებაში აზრთა სხვადასხვაობა არამარტო სამართლებრივი კუთხით, არამედ მარიხუანას სასიკეთო თვისებებზეც არსებობს. რა არის მარიხუანა, რამდენად დადებით ან უარყოფით გავლენას ახდენს ადამიანის გონებრივ და ფსიქიკურ მდგომარეობაზე, რამდენად ხდება ადამიანი მასზე დამოკიდებული, როგორც ფსიქოლოგ-ნარკოლოგმა ზაზა გუნცაძემ განგვიმარტა: „უპირველესად,

მარიხუანით „თრობა“, დეკრიმინალიზებულია

დასაწყისი 3-33.

ფეიქრობ, უნდა გაიმიჯნოს დეკრიმინალიზაცია და ლეგალიზაცია. მარიხუანას მოწვევისთვის ციხეში არ უნდა უშვებდნენ ადამიანებს, ეს ცალსახაა, მაგრამ არ ვთვლი, რომ უნდა მოხდეს მისი ლეგალიზაცია და ხელმისაწვდომი გახდეს მოქალაქეებისათვის. მარიხუანა როგორც კი შედის ორგანიზმში, მოქმედებს ტვინის იმ გარკვეულ რეცეპტორებზე, რომლებიც თავმოყრილია ტვინის იმ უბანში, რაც პასუხისმგებელია მეხსიერებაზე, აზროვნებაზე, მოძრაობის კოორდინაციაზე და აღქმაზე. სწორედ აქედან მოდის ის ეფექტები, რაც მარიხუანის მიღებას მოჰყვება. მარიხუანა ხშირად ხდება ერთგვარი „ხიდი“ სხვა უფრო მძიმე ნარკოტიკების მოხმარებისათვის. გავრცელებული აზრი, თითქოს მარიხუანა არ იწვევს დამოკიდებულებას, მცდარია. ხშირი მოხმარება იწვევს დამოკიდებულებას. ხოლო რაც შეეხება სამედიცინო თვისებებს, მას არანაირი სამედიცინო სარგებელი არ აქვს. პირიქით, იწვევს სხვადასხვა ქრონიკულ დაავადებას.

გაზრდის „მთავარი თემა სამეგრელოში“ გამოკითხვა მოსახლეობა, რამდენად ემხრობა მარიხუანას დეკრიმინალიზაციასა და ნარკოპოლიტიკის ლიბერალიზაციას. ნარკოპოლიტიკის დადებრივი ზეგავლენის ძირითადი ახალგაზრდები ემხრობიან, რომელთათვის აქტუალურია მოსაზრება - „ჩემს თავს ვაფრთხილებ, სხვისი რა საქმეა“. ემზარ კვარაცხელიამ როგორც გვითხრა: „არა

მარტო მარიხუანის, ყველა ნარკოტიკული საშუალების მოხმარების დეკრიმინალიზაციის მომხრე ვარ და უპირობოდ უნდა შეიცვალოს კანონი. ნარკოტიკები იარაღია სამართალდამცავებისთვის, რომ მარტივად შეძლონ მოქალაქეებზე ტერორის განხორციელება. ციხე გამოსავალი არ არის, ალტერნატიული სარეაბილიტაციო ცენტრები მოაგვარებს ყველა პრობლემას. მარიხუანას დეკრიმინალიზაცია უკვე გვაქვს, ახლა მთავარია, ყველა ნარკოტიკული საშუალების მოხმარების დეკრიმინალიზაცია მოხდეს“.

გამოკითხულთა უმეტეს ნაწილს რატომღაც ყოველთვის საზღვარგარეთის, კერძოდ ევროპის ქვეყნები მოყვით მაგალითად. თუმცა, ბევრ ცივილიზებულ და განვითარებულ ქვეყანაში მარიხუანას მოხმარება აკრძალულია. მაგალითად, ამერიკის შეერთებულ შტატებში მარიხუანის მოხმარება მხოლოდ სამედიცინო დანიშნულებით გამოიყენება და კანონით მინიმუმ არაა ლეგალური. ევროპის ბევრ ქვეყანაში მარიხუანის მოხმარება დეკრიმინალიზებულია. მაგალითად ავსტრიაში 2016 წლიდან 5 გრამამდე რაოდენობის მარიხუანის შენახვა, ყიდვა დეკრიმინალიზებულია. ბელგიაში 2003 წლიდან სრულწლოვანი მოქალაქეებისათვის 3 გრამამდე მარიხუანის შენახვა და ერთი ძირის მოყვანა ნებადართულია. „მარიხუანას მოწვევა ჩვენთან დასჯადი არ არის, არც დაგიჭერენ და არც დაგაჯარიმებენ. თუმცა, ქუჩაში მოწვევაც არ არის დაშვებული. სახლში და შენახვამის სივრცეში მოწვევა შეიძლება მხოლოდ“- აღნიშნა ბელგიის მოქალაქე ტომ ბომანმა. გერმანიაში მარიხუანა არაა ლეგალური. თუმცა, პირადი მოხმარების მიზნით გამოყენება ნებადართულია, ვინაიდან საკუთარი თავისთვის ზიანის მიყენებად ითვლება და კრიმინალურ აქტს არ წარმოადგენს. მარიხუანის ყიდვა, ტრანსპორტირება და მოყვანა მხოლოდ იმ შემთხვევაშია ლეგალური, თუ ეღერა ნარკოტიკული რეგულაციის მიხედვით. ჩვენი გაზრდის ერთ-ერთი რესპონდენტი კობა გ. როგორც გვეუბნება: „ნარკოპოლიტიკა ლეგალიზებული უნდა იყოს საქართველოში, რადგან მარიხუანის და სხვადასხვა ნარკოტიკის მოხმარებისათვის აკრძალვას ბარიერი არ შეუქმნია მათთვის. ფაშისტურ გერმანიაში პიტლერმა ნარკომანებისათვის ყველა ავთიაქში ნარკოტიკული მედიკამენტის შექმნა ლეგალიზებული გახდა ერთი პირობით - მოხმარებელს შესეიდა თავისი პირადობით უნდა განეხორციელებინა. გარკვეული დროის შემდეგ ყველა საავთიაქო ქსელში აღნუსხული ნარკოტიკული წამლების მოხმარებლები შეკრიბა, ერთ გემში ჩასვა და შუა ზღვაში ჩაძირა. მერედა, ამის შემდეგ გერმანიაში მთავარი ნარკომანია? გამოდის, აკრძალვით ნარკოტიკების მოხმარებას ვერაფერს მოსპობს“.

ნინო მახაბერიძე დეკრიმინალიზაციის მომხრეა: „ვთვლი, რომ ადამიანებს არ უნდა იჭერდნენ იმის გამო, თუ ისინი საკუთარ თავს აყენებენ ზიანს. ჩვენ ხომ არ ვიტყვით ლოთებს, რომლებიც ასევე ზიანს აყენებენ საკუთარ თავს და ხშირად სხვა-საც, ანდა მწვევლებს? ამასთან, დეკრიმინალიზაციის მიღებით ერთხელ და საბოლოოდ დასრულდება ე.წ. „ჩადებების“ თემაც“.

გიორგი გვასალია თვლის, რომ დეკრიმინალიზაცია აუცილებელია, მაგრამ ქვეყანაში ყველაფერი უნდა მოხდეს თანმიმდევრულად: „უნდა ჩამოყალიბდეს ის რისკები, რომლებიც იარსებებს დეკრიმინალიზაციის შემდეგ. სალხის თვითშეგნება და ინფორმირებულობის დონეც უნდა ამაღლდეს. არ უნდა იყოს დეკრიმინალიზაცია ლეგალიზების ტოლი, ყველაფრის ერთდროული გათავისუფლება და გადამდებლობა არ უნდა მოხდეს, უნდა გაიზარდოს კონტროლი, რათა არ იმატოს და არ შემოვიდნენ ახალი რეალიზატორები და ბიზნესის სახე არ აქციონ“.

გამოკითხულებს შორის იყვნენ ისეთი მოქალაქეებიც, რომლებიც კატეგორიულად წინააღმდეგნი იყვნენ არამარტო მარიხუანის, არამედ ყველა ნარკოტიკული საშუალების ლეგალიზებისა და დეკრიმინალიზაციისა. „ყველა გამსაღებლად და მათ მფარველებს დახურვება, ხოლო მოხმარებლებს დიდი ფულადი ჯარიმა და ციხეში მკურნალობა“- ასეთი „განაჩენი“ გამოიტანა ტრისტან დანელიამ. მონიკა ფიფია თვლის, რომ ქართველებს ზომიერების შეგრძნება არ აქვთ, არ იციან ზღვარი: „ვთვლი, რომ არც დეკრიმინალიზაცია, და მით უფრო ლეგალიზება არავითარ შემთხვევაში არ შეიძლება“.

ამ საერთო გაურკვევლობის და ეიფორიის ფონზე, პარლამენტმა მოუსმინა კანონმდებლებს, დეპუტატებს, როგორც მმართველ გუნდში ისე სხვებსაც. თემის ირგვლივ აზრთა სხვადასხვაობა არსებობს. როგორც ალექსანდრე ბარამიძემ პარლამენტის სხდომაზე განაცხადა, საკონსტიტუციო სასამართლომ მიიღო გადაწყვეტილება, რომელიც აუცილებლად შესასრულებელია. თუმცა, მკაცრად და გარკვევით დააფიქსირა თავისი აზრი, რომ ლიბერალიზაცია არის სასჯელის შემსუბუქება და არავინ აუქმებს სისხლის სამართლის სასჯელს ანდა აღმინისტრაციულ პასუხისმგებლობას. იურიდიული კომიტეტის ხელმძღვანელმა ეკა ბესელიამ როგორც განაცხადა: „იმ ეტაპზე, როდესაც სასამართლოები საკუთარი ინტერპრეტაციით და საკონსტიტუციო სასამართლოს განცხადებით იღებენ გადაწყვეტილებას ისე, რომ არ არსებობს საკანონმდებლო ცვლილება, მაინცდამაინც კარგი მოცემულობა არ არის. ძალიან უხერხულად გამოიყურება ვითარება, რადგან პარლამენტმა ორი წლის განმავლობაში კანონში ცვლილებები ვერ განახორციელა“.

საკონსტიტუციო სასამართლოს 2017 წლის 30 ნოემბერს მიღებული გადაწყვეტილებით, ქვეყანაში, 70 გრამამდე გამომზარადი და 100 გრამამდე ნედლი მარიხუანის პირადი მოხმარების მიზნით შექმნა-შენახვა პატიმრობით აღარ ისჯება, მაგრამ სხვა სანქციები ძალაში რჩება. რაც შეეხება ნარკოტიკული ნივთიერების გასაღებას, სასამართლოს არც ერთი გადაწყვეტილება აღნიშნულ ქმედებაზე არ ვრცელდება.

სარეგულაციო ჰიდროკვანძის რეაბილიტაცია ინჟებრა

თქალა მამაკაპა
ფოთი

ფოთში, მდინარე რიონის სარეგულაციო ჰიდროკვანძის სარეაბილიტაციო სამუშაოები მალე დაიწყება. მანამდე წყალმარეგულირებელი ნაგებობა შპს „საქართველოს მელიორაციის“ გენერალურმა დირექტორმა არჩილ ბუკიამ, გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის მოადგილე გიორგი ჩხაიძემ, ადგილობრივი ხელისუფლების წარმომადგენლებთან და მხარის გუბერნატორთან ერთად დაათვალიერეს და იქ არსებულ მდგომარეობას ადგილზევე გააცნენ.

პროექტი კაშხალის ათივე ფარის ამოწვევას და მათ გახსნილ მდგომარეობაში დაფიქსირებასითვალისწინებს. აღდგენითი სამუშაოები ჩატარდება სარეგულაციო ჰიდროკვანძის, ახლით შეიცვლება ამორტიზებული ელექტროტექნიკა. პროექტის მიხედვით ჩატარდება ყველა საჭირო სამუშაო, რადგან შესაძლო წყალდიდობის შემთხვევაში ნაგებობა მზად იყოს, გაატაროს წყლის მაქსიმალური მოცულობა და არ მოხდეს

ფოთის და სობის მუნიციპალიტეტის სოფლების და სასოფლო-სამეურნეო სარეგულაციის დატბორვა.

„ადგილზე გაგვიცანით პროექტის დეტალებს და ადგილზე შევისწავლეთ არსებული მდგომარეობა. პროექტის მიზანია, ჰიდროკვანძის ყველა სისტემა გამართულად ფუნქციონირებდეს, რათა სამომავლოდ, წყალდიდობის შემთხვევაში, ნაგებობა მზად იყოს წყლის მაქსიმალური მოცულობის გასატარებლად. ტენდერი გამოცხადებულია და უახლოეს მომავალში გამოვლინდება გამარჯვებული კომპანია, რომელიც განახორციელებს სარეაბილიტაციო სამუშაოებს. პირველ ეტაპზე, წყლის მარეგულირებელი ფარები ამუშავდება, შემდეგ კი, წლის განმავლობაში, სხვა სამუშაოები ჩატარდება. 1 მარტს დასრულდება პირველადი სამუშაოები“ - გვითხრა გიორგი ჩხაიძემ.

ზემოაღნიშნული ობიექტი შპს „საქართველოს მელიორაციის“ საკუთრებაში 2017 წლის 1 დეკემბერს გადავიდა. არსებული მდგომარეობის შესასწავლად კომპანიამ ჩაატარა შესაბამისი სამუშაოები. მდგომარეობის დე-

ტალურად შესწავლამ ცხადყო, რომ ნაგებობა სასწრაფო რეაბილიტაციას საჭიროებს. მდინარე რიონის სარეგულაციო ჰიდროკვანძის რეაბილიტაციისათვის 1 367 815-მდე ლარი დაიხარჯება.

ფოთელის თვალთ დანახული ევროკავშირი

ინა გვასალია ფოთი

საქართველოში ბევრმა არ იცის, რას წარმოადგენს რეალურად ევროკავშირი და მისი ინსტიტუტები. ექსპერტები მიიხსენიან, რომ ამის მიზეზი ევროინტეგრაციასთან დაკავშირებული საკითხების მედიის მიერ არასაკმარისად გაშუქება გახლავთ. როგორც ისინი აღნიშნავენ, მხოლოდ ზედაპირული ხასიათის მასალები შეუქმნა. საზოგადოებას ევროკავშირზე საფუძვლიანი ცოდნის გარეშე აქვს წარმოდგენა შექმნილი, მაგრამ სურთ ევროკავშირში გაწევრიანება.

საქართველოსა და ევროკავშირის თანამშრომლობის შესახებ ესტონეთის ელჩმა „აღმოსავლეთის პარტნიორობის“ ფორმატში იანრე ინჰოლდმა მსენებელს – სთან საუბრისას როგორც განაცხადა „თქვენთვის ჯობია, იმუშაოთ გარკვეულ საკითხებზე და ნელ-ნელა იართოთ. ჩვენ ვთვლით, რომ ძალიან კარგი ნიშანი მივიღეთ სამიტიდან, რომელიც ბრიუსელში 2017 წლის 24 ნოემბერს ჩატარდა. ვიცით, რა უნდა ვაკეთოთ მომავალში. ბევრი ვისაუბრეთ აღმოსავლეთ პარტნიორობის პლუსების შესახებ. ჩვენთვის, ესტონელებისთვის და ევროკავშირისთვის, მნიშვნელოვანია, რომ ექვსივე ქვეყანას ცალკე დაეკავროდნენ. გვინდოდა, ყველა ქვეყანის პრეზიდენტს ამ სამიტიდან გარკვეული მისიონერი მიეღო, რომ შეძლონ აუხსნან უბრალო ადამიანებს, რისთვის გვჭირდება ევროკავშირი და ევროინტეგრაცია. ვფიქრობ, საქართველოს დიდი პერსპექტივა აქვს, რადგან თქვენ პატარა ქვეყანა ხართ, რომელმაც ბევრ რამეს მიაღწია. 8 წელია, რაც თქვენ ეს პოლიტიკა გაგანიათ. 26 წელია, საბჭოთა კავშირის შემადგენლობიდან გამოხვედით და შესაძლოა უკვე 25 წლის მერე ესტონელებმა მოგმართონ რჩევით. თუ შევადარებთ უკრაინასა და საქართველოს, უკრაინა შედარებით დიდი და მრავალრიცხოვანი ქვეყანაა. რეფორმების ჩატარება გაცილებით ადვილია პატარა ქვეყანაში. თქვენ ძალიან კარგად შეესაბამებთ ევროკავშირს“.

საქართველოს პოლიტიკის ინსტიტუტის დირექტორი კორნელი კაკაჩია თვლის, რომ საქართველო ამ ეტაპზე მართლაც აღმოსავლეთ პარტნიორობის ფლაგმანი გახლავთ – „საქართველოს ხელისუფლების წარმომადგენლებმა ბევრი რამ გააკეთეს ამ სტატუსის მისაღწევად. თუმცა, ობიექტურად თუ ვიმსჯელებთ, თავის დროზე

მოლდოვა იყო ფლაგმანი, მაგრამ მოლდოვაში კორუფციული სკანდალების შემდეგ, ასევე უკრაინაში კორუფციული სისტემების არსებობის გამო, წინ ვერ წაიწიეს, უფრო პირიქით, უკან დაიხიეს. ეს ორი ქვეყანა ითვლებოდა საქართველოს კონკურენტად, მაგრამ ახლა ამ ფონზე საქართველო უფრო გამოჩნდა. ეს იმას არ ნიშნავს, რომ ჩვენ ძალიან წინ წავიდეთ. გასაკეთებელი ძალიან ბევრია – ასოციაციების ხელშეკრულებები შესასრულებელია ბოლომდე, ანუ რაღაც ნაწილი შევასრულეთ. ჩვენ თავი არ უნდა გავუტოლოთ მოლდოვას და უკრაინას, რადგან ჩვენი ამბიციები ცოტა უფრო მაღალია. ჩვენ ჩვენი თავი უნდა გავუტოლოთ ბალტიისპირეთის ან სხვა ქვეყნებს. ისინი უნდა ავიღოთ საზომად, რადგან გვსურს ნატოში და ევროკავშირში გაწევრიანება. ჩვენს მიმართ მიდგომაც უფრო სხვანაირად მკაცრიც იქნება. აქედან გამომდინარე, დიდი აუიოტაჟის შექმნა არ არის საჭირო. ძალიან მიხარია, ჩვენი პოზიციების კარგად შეფასება, მაგრამ ეს არ უნდა გახდეს ხელისუფლებისთვის თავბრუსხვევა“. საქართველოს ასოციაციების ხელშეკრულებით აღებული ვალდებულებებიდან ზოგი მათგანი შესრულებულია, ზოგი კი მხოლოდ ქაღალდზეა გაწერილი, თითქოს შესრულდა, სინამდვილეში კი არაფერი კეთდება ამ კუთხით. აღნიშნული არაერთხელ გაპარტეტეს არასამთავრობოების წარმომადგენლებმა. აღებული ვალდებულებებით უნდა დაწესებულიყო შრომის უსაფრთხოების უფრო მაღალი სტანდარტები სამუშაო ადგილებზე და შექმნილიყო შრომის ბაზრის ისეთი აუცილებელი ინსტიტუტი, როგორცაა შრომის სახელმწიფო ინსპექცია, რომელსაც უნდა განეხორციელებინა სრულფასოვანი ზედამხედველობა, როგორც დასაქმებულთა სამუშაო გარემოს უსაფრთხოებაზე, ისე შრომის კანონმდებლობის იმ პლემენტაციასზე; უნდა გაგრძელდეს არსებული შრომის კანონმდებლობის დახვეწა მისი საერთაშორისო სტანდარტებთან და ევროკავშირის შესაბამის დირექტივებთან პარმონიზების მიზნით.

შეუშლის თუარა აღებული ვალდებულებების შესრულებლობა ხელს საქართველოს ევროკავშირში გასაწევრიანებლად, ამაზე ექსპერტს თავისი მოსაზრება აქვს – „ამ ეტაპზე შეიძლება ქაღალდზე ყველაფერი კარგად გამოიყურებოდეს, მაგრამ საბოლოოდ, ბუნებრივია, გამოჩნდება ეს ხარვეზები. რაც მთავარია, ეს აისახება მოსახლე-

ობის სოციალურ-ეკონომიკურ მდგომარეობაზე. რეფორმების არსიც სწორედ ისაა, რომ ქვეყანაში გაუმჯობესდეს სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობა და ეს აისახოს მოსახლეობაზე. თუ ეს მხოლოდ ქაღალდზე დარჩა, რატომ უნდა შედეგი არ იქნება. ამიტომაცაა ასეთი მნიშვნელოვანი მოქალაქეების გათვითცნობიერება და მათი ცნობიერების ამაღლება, რისთვისაც სამოქალაქო სექტორმა უნდა იაქტიურდეს, მარტო ევროკავშირი ვერაფერს გააკეთებს. ევროკავშირთან ინტეგრაცია კარგად უნდა ესმოდეს ნებისმიერ მოქალაქეს“.

რა იციან ფოთში ევროკავშირის შესახებ და რას მოელოდა საზოგადოება ამ ორგანიზაციაში გაწევრიანებისგან? მსენებელს - მრამდენიმე ადამიანი გამოკითხა - უჭერენ თუ არა მხარს საქართველოს ევროკავშირში გაწევრიანებას და რატომ?

„საქართველო ევროპული ქვეყანაა და რაც მეტი კავშირი გვექნება ევროპასთან, მით უკეთესი. ევროპელები ვართ და გვინდა, ისეთივე ცხოვრება გვქონდეს, როგორც ევროპელებს აქვთ. ძალიან მოხარული ვიქნები, თუ გავხდებით ევროკავშირის წევრი“.

„ევროპის ქვეყნები უფრო გამოადგება საქართველოს, ვიდრე აზიის. საქართველო უნდა გახდეს ევროკავშირის წევრი. უნდა დაიკავოს თავისი ღირსეული ადგილი ჩვენმა პატარა, მაგრამ უდიდესი კულტურისა და ისტორიის მქონე ქვეყანამ“ - ასეთია ძირითადად ქუჩაში გამოკითხულთა მოსაზრება, თუმცა ალაგ-ალაგ საწინააღმდეგო მოსაზრებაც მოვისმინეთ, რაც სწორედ არასწორი ინფორმაციის გამო აქვთ ჩვენს მოქალაქეებს.

ფოთის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს სოციალურ საკითხთა კომისიის თავმჯდომარე ბაქარ ერაგია როგორც ამბობს, ევროკავშირში გაწევრიანება პანაცეა არ გახლავთ და არ მოაგვარებს ყველა პრობლემას – „მთავარია, ვიართო ევროპისკენ, ევროპული სტანდარტები დავაწესოთ და დავამკვიდროთ ქვეყანაში. მთავარია, სოციალური დონით მივაღწიოთ თუნდაც აღმოსავლური ევროპის დონემდე და შემდგომ როდესაც ჩვენ და ევროკავშირი ჩავთვლით რომ მზად ვართ ევროკავშირში გაწევრიანებისთვის, რამდენად გვენდობება ეს, მაშინ განვსაჯოთ. ჩემი აზრით, მთავარია გზა ევროპისკენ და არა გაწევრიანება. თვითმიზანი არ უნდა იყოს მხოლოდ გაწევრიანება, არამედ მთავარი მიზანი უნდა იყოს ცხოვრების დონის გაუმჯობესება, სტანდარტების ამაღლება. გაწევრიანება კი არ მოუტანს ქვეყანას წარმატებას, არამედ ევროპული ფასეულობების დამკვიდრება. ევროკავშირში რომ გაწევრიანდეთ, ქვეყანაში უნდა იყოს ღირსეული კანონმდებლობა, ადამიანის უფლებები არ უნდა ირღვეოდეს, არ უნდა იყოს მონოპოლიები, არამედ კარგად განვითარებული ანტიმონოპოლიური სისტემა, საბანკო სფეროში არ უნდა იყოს კაბალური პირობები და ბანკები არ უნდა იყვნენ ეკონომიკის ძირითადი განმსაზღვრელები, მრავალპროფილური ბიზნესები არ უნდა გვექონდეს საბანკო სფეროში, ყველაზე მთავარი - შრომითი უფლებები და უსაფრთხოების ნორმები უნდა იყოს ქვეყანაში დაცული. აი, ეს ყველაფერი რომ გაუმჯობესდეს, ესაა ევროპა. ამ გზით უნდა ვიაროთ. ამისთვის უნდა ვიშრომოთ. ძალიან დიდი ეფექტი აქვს უფრო მიმოსვლას. ადამიანის თავისუფლება გვეცხია ევროპა და ეს არაა ევროპა, იქაც შეზღუდულია ადამიანის კანონის ჩარჩოში. ევროკავშირი ზოგს მონსტრად მიაჩნია, ზოგს მსხველმძებრივად. იგი არც ერთია და არც მეორე - ეს არის უბრალოდ მოდელი, როგორ შეიძლება უკეთ ვიმართოთ ჩვენი ქვეყანა“.

ფოთელი ქეთევან გვარამია მიიხსენებს, რომ წინასწარ არაფერი იცის, რა როგორ იქნება, მაგრამ ხალხს უნდა წაადგეს და უკეთესობისკენ წავიდეს მდგომარეობა და მნიშვნელობა არ აქვს, ვიქნებით ევროკავშირში თუ არა. მთავარია, ეკონომიკური

პირობები გაუმჯობესდეს და ადამიანების ყველაზე მნიშვნელოვანი და საჭირო მოთხოვნები დაკმაყოფილდეს. ევროკავშირს რაც შეეხება, ამ საკითხში დიდად ჩახედული არ ვარ. მესმის ტელევიზიით, რომ ყველაფერი იდეალურად იქნება, თუმცა, სიმართლე გითხრათ, ამის ილუზია არ მაქვს. ვფიქრობ, გავიზიარებთ მათ გამოცდილებას საგარეო და საშინაო პოლიტიკაში. ერთ-ერთი მთავარი მოთხოვნა უნდა იყოს დაკარგული ტერიტორიების დაბრუნება, მაგრამ არა ომით, არამედ მშვიდობიანად. უკვე საკმარისზე მეტად ვიომეთ“.

ფოთელი ლირა კეკელიძე როგორც გვეუბნება: „ევროკავშირში ისეთი ქვეყნებია, რომელიც თავისი ისტორიით, კულტურით, სხვადასხვა მიღწევებით სამაგალითოა ამ ეტაპზე. შესაძლოა მე-12 საუკუნეში ჩვენ ვიყავით სამაგალითოები, მაგრამ 21-ე საუკუნეში ჩვენთვის საინტერესო ქვეყნებია რომლებიც ხასიათდებიან მრავალფეროვანი ტრადიციების შენარჩუნებით და ამავდროულად, ამ ტრადიციების გვერდით ვითარდება ახალი ტექნოლოგიური სამყარო. ერთმანეთის გვერდითგვედ არიან და ერთმანეთს ხელსაყრელი არ უშლიან, პირიქით, უფრო ვითარდებიან. იტალიაში ყოფნისას აღმაფრთოვანა საკუთარი წარსულის სიყვარულმა. იქ ჩასვლისას გრძობ, რომ 21-ე საუკუნეში ხარ და ცივილიზაციის ყველა სიკეთეებით სარგებლობ. თან, ხედავ, რომ ის რაც ღირებულება, სიძველეა, უცვლელ მდგომარეობაშია. იქ ვერ ნახავ წამოჭიმულ უაზრო უღამაზეს უღტრათანამედროვე დუბაის მაგვარ სასტუმროებს. პარტივისცემით ეპყრობიან იმ მრავალფეროვნებას და იმ ატმოსფეროს უფრთხილდებიან. მინდა, თანამედროვე საქართველოში 21-ე საუკუნეში ვცხოვრობდე. ხიდი, რომელიც გაიღება ევროკავშირთან, ვფიქრობ სიკეთის მომტანი იქნება ჩვენი ქვეყნისა და ხალხისათვის. ჩვენ მათგან ეს უნდა ვისწავლოთ საკუთარი თავისადმი პატივისცემა, პიროვნებისადმი, ქვეყნისადმი, ქალაქისადმი ღირსეული დამოკიდებულება. ვოცნებობ იმ დროზე, სადაც პიროვნებას, ყოველ ადამიანს მნიშვნელობა ექნება და დაფასდება“.

გაზეთი „მთავარი თემა სამეგრელოში.. ახსნავს კონკურსს ქალბატონებისათვის სახელწოდებით „ნარმატებული ქალი 2018..“

კვირასო ფოთელაშვილი ჩვენი გაზეთის მეშვეობით გაქვით შესაქმებულთა თვალსაზრისით ნარმატებული ქალი. ამისთვის გთხოვთ მოგვანომოთ ინფორმაცია იმ ქალბატონების შესახებ, ვინც ნებისმიერ სფეროში ნარმატებული საქმეებით გამოირჩევიან.

რჩევლთა კანდიდატები შეგიძლიათ მოგვანომოთ რადაქმნათ, ან დაგვიჩვენოთ, გამოგვიჩვენოთ ელემენტარული ფოსტაზე:

mtavaritsamegrelishi@gmail.com

ნარმატებული კანდიდატების შერჩევა მოხდება კონკურსის სახით. გაზეთში დაბეჭდილი სპეციალური ბლანკის მეშვეობით გამოვლინდება ნარმატებული ქალი.

ამჟამად გთავაზობთ ორ კონკურსს ქალბატონის საღვთობაზე დაწესებული ანტიდისკრიმინაციის ხელშეწყობის მიზნით. და ამჟამად უკვე დაიწყო მათი მართვა.

მარგო ჯანიასვილი: „სიყვარულით ნაკეთებ საქმეს არაფერი სჯობს,,

სკოლამდელი დაწესებულების გაერთიანების უფროსი, საოცრად საქმიანი, ძლიერი და უბრალოდ ლამაზი ქალბატონი მარგო ჯანიასვილი დაიბადა 1952 წლის 1 ნოემბერს ფოთში. სწავლობდა №7 საშუალო სკოლაში, სადაც გამოირჩეოდა კარგი აკადემიური მოსწრებით. სკოლის დასრულების შემდეგ სწავლა გააგრძელა პუშკინის სახელობის ინსტიტუტში პედაგოგიკა-ფსიქოლოგიის ფაკულტეტზე. გამორჩეულად კარგად თამაშობდა ხელბურთს. საქართველოს მრავალჯერ ჩემპიონი და საბჭოთა კავშირის ორჯერ პრიზიორი გახლავთ. ინსტიტუტის დამთავრების შემდეგ გააჩნდა დედოფლისწყაროს პროფესიულ სასწავლებელში ისტორიის პედაგოგად. ერთი წლის შემდეგ მუშაობა განაგრძო განათლების სამინისტროში, მაგრამ როგორც თავის ქალაქზე უზომოდ შეყვარებული ფოთის დაუბრუნდა და მუშაობა მანქანათმშენებელი ქარხნის ბაღის გამგედ გააგრძელა. 1991 წელს №11 საშუალო სკოლაში, მითოლოგიის, კულტურა-რელიგიის და სპორტის მასწავლებლად განაგრძო. 2007 წელს სკოლამდელ-სააღმწერდელი გაერთიანებაში ჯერ სპეციალისტი გახლდათ, მოგვიანებით დირექტორის მოადგილედ დაწინაურდა. 2014 წლიდან მუშაობა განაგრძო მაკორტიარი დეპუტატის ეკა ბესელიას ბიუროს ხელმძღვანელად. რო-

გორც ქალბატონი მარგო გვეუბნება, ეს მნიშვნელოვანი ეტაპი იყო მის ცხოვრებაში: „ერთ მშვენიერ დღეს დამირეკა ეკა ბესელიამ, შემომთავაზა დაბრუნებულიყავი ჩემს უსაყვარლეს ქალაქში და მის ბიუროში მემუშავა. ეს იქნება ჩემი ცხოვრების განმავლობაში დაუვიწყარი დღე“. რატომ ვერ აეწყო მისი პირადი ცხოვრება - „ყველაფერი დღის ნებაა. ცხოვრებას უყვარს რისკი, უნდა გარისკო აუცილებლად, მაგრამ მე ვერ გავრისკე“. მარგო ჯანიასვილი ძალიან თბილად და დიდი სიყვარულით საუბრობს თავის დისშვილებსა და იმით შვილებზე. სწორედაც წლების შემდეგ თავის მომავალს მათ უკავშირებს. გზა რომელიც დღემდე გაიარა მარგო ჯანიასვილი - „ყოველივე, სიხარულიც, ბევრი დასამახსოვრებელი, დაუვიწყარი დღე. წლების შემდეგ გადავფასე ღირებულებები და ვთვლი, რომ სიყვარულით ნაკეთებ საქმეს არაფერი სჯობს“. რას უსურვებთ ქალბატონებს? - „ყველა ქალბატონს ვუსურვებ მეტ სითბოს და სინათლეს ოჯახებში, ქალურ ბედნიერებას, კეთილდღეობას, შვილების ჯანმრთელობას, წარმატებას. უყვარდეთ მათ და იყვნენ საყვარელი და სასურველი“. მოვდივარ და მომეყვება სითბო, რაც მასთან ურთიერთობისას აუცილებლად გამოვლენება. მარგო ჯანი-

ამიერი ძლიერი, საქმიანი და უბრალოდ ულამაზესი ქალბატონი გახლავთ, რომელიც ასე ალამაზებს ჩვენს ქალაქს.

კონკურსი „ნარმატებული ქალი,, კუპონი №1 კონკურსანტის სახელი და გვარი ----- ჩვენი მისამართი: ფოთი, 26 მაისის 7

ეკატერინე ლომინაძე: „რასაც გასცემ, იმას მოიპოვი,,

დღეს ეკატერინე ლომინაძეს გაცნობთ - ძალიან შრომისმოყვარე და თბილ ქალბატონს, რომლისათვისაც მთავარი პასუხისმგებლობა და საქმის სიყვარულია. იგი მორიდებით საუბრობს თავის ცხოვრებაზე და ვხედავთ, რამდენად შეყვარებული იყო თავის საქმეზე. იგი ფოთში. 1974 წლის 2 ოქტომბერს დაიბადა. №1 საშუალო სკოლის წარჩინებით დასრულების შემდეგ სწავლა თბილისში სამედიცინო ინსტიტუტის სამკურნალო ფაკულტეტზე განაგრძო. პარალელურად სამკურნალო მასაჟს სწავლობდა ინსტიტუტის სპორტული მედიცინისა და რეაბილიტაციის კათედრაზე. ასევე კვლევითი სამუშაოები ამდღეების მიზნით, გადაუდებელი სამედიცინო დახმარების სასწავლო ცენტრში და სერტიფიკაციც აიღო. ინსტიტუტში წარმატებით დაასრულა და 2000 წლიდან მუშაობდა ექიმ-კონსულტანტად, მასაჟის სპეციალისტად 5 წლის განმავლობაში. 2006-2016 წლებში კომპანია „აგერის“ რეგიონალური სამედიცინო წარმომადგენელი გახლდათ. ხოლო 2016 წელს გაიარა ტრენინგი „პაციენტების ბინაზე მოვლის პრაქტიკა და უნარ-ჩვევები“. კურსის დასრულების შემდეგ დაიწყო მუშაობა ფოთის მუნიციპალიტეტის სოციალური და რეაბილიტაციის სამსახურის ექიმად. ეს არის „მინ მოვლის“ სამსახური, სადაც ქალბატონი ეკატერინე ბენეფიციარებს ემსახურება და სამედიცინო დახმარებას უწევს ადამიანებს, რომლებსაც არ ჰყავთ ოჯახის წევრი. როგორც ჩემთვისაა ცნობილი, ყოფილა შემთხვევა, როცა ქალბატონ

ეკას, და არამარტო მას, „მინ მოვლის“ ექიმებსაც პირადი ხარჯებით შეუძენიათ ბენეფიციარებისთვის წამლები და საკვებიც. ხშირად თბილი კერძიც მიუტანით მათთვის. როგორც თვითონ ამბობს, ჰყავს არაჩვეულებრივი მეუღლე, რომელიც გვერდში უდგას ყოველმხრივ: „მეუღლე მუდამ ხელს მიწყობს, რომ ჩემი საყვარელი საქმე ვაკეთო“. საყვარელი საქმე კი, როგორც გვეუბნება, თავისი პროფესია და მასთან დაკავშირებული რამეა. მისი ოცნებაა თბილი კომპორტული მოხუცთა სახლი, რომელსაც თავად შექმნის დიდი რუდუნებით. შეიქმნება სახლი, სადაც ოჯახური სითბო, კომფორტი და სიყვარული იქნება უპირატესი. ყველაზე მარტივი რეცეპტი წარმატების მოსაპოვებლად - „სამყაროში ყველაზე მთავარი სიყვარული და მადლიერების გრძნობაა. მადლიერების გარეშე არანაირი წარმატება არ არსებობს. ქრისტიანობაც გვასწავლის: იყავი მადლიერი, თხოვე პატივს და აპატიე. გვინდა თუ არა, გვჯერა თუ არა, მაინც ყოველ წუთს ვწუთ ჩვენი ცხოვრების სცენარს ჩვენი ფიქრებით. ადამიანი თუ ნეგატივიზმა, თუ ვერ პატივს, თუ საკუთარი თავის და სამყაროს უკმაყოფილოა, რას შეიძლება ელოდოს მომავლისგან? ცხადია, ის თავის ცხოვრების გზაზე უკმაყოფილო ადამიანებს მოიხიდავს, რომლებიც მუდმივად შეახსენებენ, რომ ცხოვრება საშინელებაა, თავად კი უიღბლო. გარეგანი ასახავს შინაგანს, სამყარო გვირეკლავს და იმას გვაძლევს, რასაც გავცემთ. გავცემთ სიყვარულს? დაგვიბრუნებს სიყვარულს, გავცემთ

კმაყოფილებას? გვაძლევს უფრო მეტ მიზეზს კმაყოფილებისთვის“. რას ურჩევთ ქალბატონებს? - „ყოველი დღე დაიწყო პოზიტიური განწყობით, იყვნენ უფლის მადლიერნი და სიყვარულით აკეთონ ოჯახური თუ საზოგადოებრივი საქმე“.

კონკურსი „ნარმატებული ქალი,, კუპონი №2 კონკურსანტის სახელი და გვარი ----- ჩვენი მისამართი: ფოთი, 26 მაისის 7 მეორე სართული

კანონი გავითი 2017 წლის №28-ში გამოქვეყნებულ კუბლიკასიან „არა შუაღ მხერი ხეს, არა იყო გვარი მისი,

გვინდა აღნიშნოთ რომ წერილის ავტორი ობიექტურად საკითხების ცოდნით მიმოიხილავს ქალაქის განვითარების ეტაპებს და მიანიშნებს იმ მიზეზებზე, რომლებიც განაპირობებენ ქალაქის სივრცითი მოწყობისადმი მცდარს, არაკომპეტენტურ მიდგომებს. სამწუხაროა, რომ ასეთი მიდგომების მოხდა უკანასკნელ ათწლეულშიც გავრცელებულია, რაც თავს იხენს მსხვილი პრობლემურ საკითხების დაძლევის ნაცვლად ნაკლებ მნიშვნელოვანი პროექტებითა თუ ღონისძიებებით მათ ჩანაცვლებას, ამიტომაც არის ქალაქი ფოთი მთელ შავი ზღვის პირეთში ყველაზე მოუწყობელი, ინფრასტრუქტურულად წარსულში ჩარჩენილი მსხვილი დასახლებული პუნქტი. კიდევ ერთხელ მოვარაუბნებთ, რომ გაუმართავია სანიადრე და ფიკალური კანალიზაციები, კოკისპირული წვიმების შედგენად იტბორება ქუჩები, საკარმიდამო ნაკვეთები, სადაფები, საფეკალური წყლები სანიადრე კონსტრუქციებთან და არხებთან არის მიერთებული და გაუწყმენდავად ჩაიღებება ზღვაში, მუდმივ კავშირში გარუნტის წყლებთან და აბინიურებს გარემოს. ვერც ერთ ქუჩას ვერ გავივლით თავიდან ბოლომდე ტროტუარით, იმიტომ რომ ქუჩებს იგი არ გააჩნია და ადამიანი იძულებულია ავტომობილების სავალ ნაწილზე გადავიდეს, ანუ ჩვენს ქალაქში ისევ გადაადგილდებიან ქვეითად, როგორც სოფლად ორდობებში, რომელსაც ასევე ტროტუარები არ გააჩნიათ.

სრულიად მოუწონებელია სანაპირო ზოლი, იგი ჯეროვნად გამაგრებული არ არის და არ ხდება მისი თუ სარეკრიაციო თვისება. ეს მდგომარეობა წლებით აუთვისებელია და იქმნება შტაბკვადილება, რომ მოსახლეობა და ქალაქის ხელმძღვანელობამაც თვალს შეაჩვია მას. ფოთი 3-4 ქუჩის ქალაქია. დღეს, თუმცა როგორც აღვნიშნეთ, სრულყოფილად არც ის 3-4 ქუჩა არ შეიძლება ჩაითვალოს.

გასახლებული ქუჩისპირა გამწვანება, რომელიც სავსეა გადაბერებული, ამორტიზებული

ლი ხეებით, განსაკუთრებით კოსტავას, აკაკის, წმინდა ნინოს, გვეიძის ქუჩაზე, სხვაგან იგი ფაქტურად არ არსებობს და მოსახლეობის ანაბრად არის მიტოვებული. მოსახლეობაც საკუთარი კარმიდამოს წინ რგავენ იმ მცენარეებს, რომელსაც შიულობენ. ფოთი აბსოლუტურად ნამორჩა ამ მხრივ არამარტო უფრო დიდ ქალაქებს, არამედ ზუგდიდსაც.

ასეთ ვითარებაში არც არის გასაკვირი ქალაქის ხელმძღვანელობა დაკავებულია ადმინისტრაციული ქუჩაზე, რაკლზე ღამიონების გადაღებით ხან თეთრი, ხან ცისფერი, ხან შავი საღებავით. რიონის არხზე გადასახლებული ხიდებზე დაბატებით ელემენტების, ღომების, განათების ანძების დამონტაჟებით. გულსტეივილს იჭევენ ცენტრში არსებული ძველის კოლი ქალის დემონტაჟი და გადაკეთება, არა და იგი პირველადი სახით აღიარებულია როგორც ქართული ხუროთმოძღვრების უმნიშვნელოვანეს ქმნილებათ.

მიძვე მდგომარეობაშია მთელი მსოფლიო ომში დაღუპულთა მემორიალი მალთაყაში, რომელსაც ტერიტორია ჩამოაჭრეს და მას შემდეგ მის აღდგენისათვის არ უზრუნვიათ. ორივე ძველი რომელთა ავტორები ქართული ეროვნული კულტურის თვალსაჩინო წარმომადგენლები ელგუჯა ამაშუქერი და ვახტანგ დავითაია არიან, როგორც აღვნიშნეთ მინეულის ჩვენი კულტურულ მემკვიდრეობის უმნიშვნელოვანეს ძეგლებად და მათი პირვანდელი სახით აღდგენა აუცილებელია.

ჰიდრომოტორიული ტექნიკის ისტორიული მუნიონა, რომელიც არამარტო ქალაქის, არამედ საქართველოს განვითარების უმნიშვნელოვანესი ეტაპის კოლხეთის საუკუნოვანი ჭაობების დაშრობისა და ათვისების მთელი ეპოქის ნიშანსდგება, ასევე აღდგენას საჭიროებს და ეს არც თუ რთული საქმეა, მარტო თბილისში დავიკ აღმაშენებლისა და რუსთაველის პროსპექტზე ათობით უფრო ძველი მუნიონების აღდგენა მოხერხდა, ბატარაის ტაძრის ნანგრევებზე დღეს მოქმედი ტაძარი გაგვანია და

რალა ტექნიკის შენობის აღდგენა ჩაეთვალია აუცილებლად დასანგრევად, ვინ მოიყვანა იგი ამ მდგომარეობამდ? ხომ იდგა ის შენობა სახურავიანად, სართულ შეუგადახურვებით, კიბეებით, კი კარებიც ქონდა კი ფანჯრებიც ვინ მიიღო გადაწყვეტილება მისი ამ მდგომარეობამდე მისაყვანად. ეს მხოლოდ ნაწილია იმ კითხვებისა რომელიც შეიძლება დაუსვას ქალაქის ხელმძღვანელობას, რომლებიც იგნორირებას უკეთებენ საზოგადოების აზრს, ანგარიშს არ უწყვენ სამშენებლო საქმისა და სივრცითი მოწყობის სპეციალისტებს. სწორედ ამის შედეგია რომ სახელმძღვანელო ქალაქს არ გააჩნია გენერალური გეგმა, არც დეტალური დაგეგმარების გეგმები, განაშენიანების თაობაზე გაწვეტილებები მიიღება ყურვალურად ცალკეული პირების შეხვედრების ამ ვიწრო ჯგუფების მიერ. ქალაქის ცენტრში ისე აშენდა სახელმწიფო რეესტრის შენობა, რომ მისთვის ადგილი არა თუშ ერჩევა, იმ ადგილზე მიხმაც კი არქიტექტურულად და სამწესბაროდ ნორმების გათვალისწინებლად მოხდა.

დღეს შეუძლებელია სანიადრე კანალიზაციის დაგეგმარება და კორექტურება იმ მარტივი მიზეზების გამო, რომ არ გააჩნია ქალაქის ვერტიკალური გეგმარება, რომელიც ასევე რთული გადაწყვეტი არ არის, მაგრამ აღმასრულებელი ხელისუფლების გადასაწყვეტილია თუ რას მოახმაროს საბიუჯეტო თანხები კანალიზაციისა და მშენებლობისათვის აუცილებელი საბაზრო დოკუმენტის ვერტიკალური გეგმარების შემუშავებას თუ ვთქვათ, სრულიად უსარგებლო “ფახისობის” დაუსრულებელი ბორდურების შეცვლას ოქროს ვეფის ფორმით შადრევნის გადაკეთება, საჭკო მხატვრული დირებულების ქალაქის გეგმის შექმნას, გარეგანათების ანძების არა აუცილებელი შეცვლა-შეღებვას და სხვა.

გასული საუკუნის მიწურულს ბატარაის შოთა ყალვაშვილის ხელმძღვანელობით, რომელიც იმ დროს ქალაქის მერის მოადგილედ მუშა-

ობდა ქალაქის განვითარების გეგმა შედგა. ის აქტიურია დღესაც, მაგრამ გამოუყენებელია. ის ერთადერთი მიზეზია იმისა, რომ ნავსადგურის ღობის მიღმა აღმოჩნდა საკმაოდ დიდი ტერიტორია, რომელიც ქალაქს მოაკლდა. ნავსადგურს უნდა აეშენებინა ახალი სახლავო ვაგხალი სამხრეთ მოლთან, მაგრამ არც ეს შესრულდებოდა.

ნავსადგურს აღნაგობის წესით უსასყიდლოდ გადაეცა 380 ჰა ნაბადის უბანში 2005 წელს, ხოლო ამ “საჩუქრის” მოწინააღმდეგეების მიმართ სისხლის სამართლის დევნა განხორციელდა.

ბევრი ლაპარაკია ტურიზმის განვითარების თაობაზე, მაგრამ არაფერი კეთდება ისტორიული, ძეგლების მოვლა-პატრონობის მიხნით, დღემდე საიდუმლოებით მოხდილი ყოფილი გემთსაშენი კლუბის მეპატრონის სახელი ასევე უცნობია მისი გეგმები ამ უნიკალური შენობის აღდგენის შესახებ. გამოუყენებელია და ჩანაცვლება ყოფილი სამხედრო ჰოსპიტალის, უშიშროების, მიქიაშვილის სახლის, მალთაყაში პონერთა ბანაკის შენობები.

ფაქტია, რომ ფოთი არვითარდება, მან ვერ მიიღო ტიპური ქალაქის იერი.

ჩვენ ქალაქის პრობლემური საკითხების მხოლოდ ნაწილს შევხეთ, ეს პრობლემები კიდევ უფრო გაიზარდება, თუ ადგილობრივი ხელისუფლება არ შეცვლის მათი გადაწყვეტის ნაცვლად ნაკლებ მნიშვნელოვანი საკითხებით ჩანაცვლების პოლიტიკას, კვლავაც თუ გააგრძელებს სპეციალისტების, ფართო საზოგადოებრივი აზრის იგნორირებას.

ფოთისთვის აუცილებელია განვითარების ერთიანი პერსპექტიული გეგმის შემუშავება, რომელიც ჯერ კიდევ გვიანი არ არის და არის ძველად შესასრულებელი. აუცილებელია მხოლოდ ახლადარჩეული ადგილობრივი ხელისუფლების ნება.

jemal gigiberia
denis janelize

სტიქიური ნაბავსაყრელები საქართველოში და მისი გავლენა ეკონომიკაზე

საყოფაცხოვრებო ნარჩენი თანამედროვე გავითი, არ არის ადამიანისთვის გამოუდგარი ან არასაჭირო რამ, არამედ დღეს ის გვეკლინება, როგორც მეორადი გამოყენების საგანი, რომლიდანაც შეიძლება შეიქმნას მოსახლეობისათვის საჭირო მრავალი მოხმარების საგნები. წარმოშობის მიხედვით, ნარჩენი შეიძლება დაყოფილი იქნება: სამრეწველო; სასოფლო-სამეურნეო; სამშენებლო; სამედიცინო; საყოფაცხოვრებო და სხვა. საშიშროების მიხედვით ნარჩენები შეიძლება დაყოფილი - სახიფათო და არასახიფათო ნარჩენებად.

სახიფათოა ნარჩენი მისი ფიზიკურ-ქიმიური თვისებებიდან გამომდინარე, მათი შენახვის უსაფრთხოების გამოდინარე, ან თუ შეიცავს ის იმ ქიმიურ ნივთიერებებს, რომლებიც სხვადასხვა ტიპის საშიში ინფექციების გავრცელების წყაროა ან ეს ნივთიერებები ცეცხლსაშიშ და ადვილად ასეფოტქებელი ნივთიერებებს წარმოადგენენ. ასევე სახიფათოა ნარჩენი თუ ის საშიშია და ნეგატიურად მოქმედებს ადამიანის ჯამრთელობაზე.

საყოფაცხოვრებო ნარჩენი, არის ყოველივე ის, რაც გროვდება ოჯახებში, დაწესებულებებსა და ოფისებში, დასახლებულ კომპლექსებში და სხვა. მისი ფრაქციული შემადგენლობა შეიძლება დაყოფილი სველ (ძირითადად საკვები პროდუქტების ნარჩენები) და მშრალ ფრაქციად.

მშრალი ფრაქციის შემადგენლობა: პლასტიკა; მუყაო-ქაღალდი (მაკულატურა); მუშა; ქსოვილები (ძველი ტანსაცმელი); ელექტროსაგნები, ბატარეები, აკუმულატორები; რეზინის საგნები; ვერცხლისწყლის შემცველი ნათურები და სხვა.

საქართველოში განსაკუთრებულად მრავალადა სტიქიური (არაკონტროლირებადი) ნაგავსაყრელები, რომლებიც ხშირად განლაგებული არიან ხევებში (განსაკუთრებით რევიონებში), მდინარეების პირას, საძოვრების ტერიტორიებსა და დასახლებულ ტერიტორიებთან ახლოს. აღნიშნულ ნაგავსაყრელებზე ხშირად შეგნვებით სახიფათო ნარჩენებსაც, იმდენად, რამდენადაც ჩვენს ქვეყანაში ფაქტურად არ არსებობს სახიფათო ნარჩენების ნაგავსაყრელი. სტიქიური ნაგავსაყრელები, რომლებიც ხასიათდებიან განსაკუთრებული ანტი-

სანიტარით, სამწუხაროდ, მიმზიდველი გამოდგა შინაური ცხოველებისათვის და შესაბამისად საშიში იმ მოსახლეობისათვის, რომლებიც არც თუ ისე შორს ცხოვრობენ არსებული ნაგავსაყრელების ტერიტორიებიდან. ამიტომაც, საქართველოს ბუნების მეკლევართა კავშირის „ორქისი“-ის მუშა ჯგუფის მიერ („დავასუფთაოთ საქართველო“-ს (ფაზა III) პროექტის ფარგლებში) შევადეთის მთავრობის ფინანსური დახმარებით განხორციელდა თითქმის მთელი საქართველოს ტერიტორიაზე მდებარე სტიქიური ნაგავსაყრელების ინვენტარიზაცია, აგრეთვე ზოგიერთი მეტად თვალსაჩინო სტიქიური ნაგავსაყრელის მიმდებარე ტერიტორიების ქიმიური და მიკრობიოლოგიური ანალიზები. შედეგად, პირველად ჩვენს ქვეყანაში, შესწავლილ და შეფასებულ იქნა ამ ტიპის ნაგავსაყრელების გავლენა ეკოსისტემების დაბინძურების პროცესებზე და იმ ნეგატიური ზეგავლენების დადგენა, რომელსაც შეიძლება ადგილი ჰქონდეს ადამიანების ჯამრთელობასთან დაკავშირებით.

არსებული მდგომარეობა, რომელსაც ადგილი აქვს ჩვენს ქვეყანაში, ძირითადად გამოწვეულია რევიონებში სერვისის არ არსებობის და მოსახლეობის შედარებით დაბალი ცნობიერების გამო (ეკოლოგიური განათლების ნაკლებობა). საქმე იმაშია, რომ ქვეყანაში არ არსებობს ერთიანი აწყობილი სისტემა, რომელიც დაადავებდა ყველა ამ პრობლემას და გახდებდა საქართველოს უფრო ვეროპულ ქვეყანად. ამისათვის ალბათ საჭიროა საქართველოს მთავრობამ ჩადოს მეტი ფინანსები მოცემული პრობლემების გადაწყვეტაში და მოიხილოს მეტი ინვესტირება.

კომპონენტები, რომლებიც ჩვენს მიერ იქნა შესწავლილი, ახასიათებთ და შესაბამისად არსებობენ ნაგავსაყრელების ტერიტორიებზე. ესენი არიან ზოგიერთი ბიოგენური ელემენტების ფორმები, ზოგიერთი კანცეროგენული მიმედი ლითონები, ან ისეთი აქტიური მიკრობატქერიები, როგორებიცაა ერ-შერიხია კოლი (-კოლი), ფეკალური სტრეპტოკოკები, ტოტალური კოლიფორმები, რომლებიც გარემოში ხშირად ქმნიან ანტისანიტარულ მდგომარეობას.

როგორც მოგახსენეთ, საანალიზო ნიმუშების (ნიადაგი, წყალი) ვიდეობით სტიქიური ნაგავსაყრელების მიმდებარე ტერიტორიებიდან, რომლებსაც ვიკლებდით როგორც ფიზიკურ-ქიმიური, ქიმიური, ასევე მიკრობიოლოგიური კუთხით, ანუ ჩვენთვის დაინტერესებულ ობიექტებს ვსწავლობდით კომპლექსურად.

რამდენიმე წლის მიღებულმა შედეგებმა თვალნათლივ დაგვანახეს, რომ საქართველოს ტერიტორიაზე განლაგებული სტიქიური ნაგავსაყრელები ხშირ შემთხვევაში აბინძურებენ მიმდებარე ტერიტორიებს, რაც გარკვეულ საფრთხეს უქმნის შინაური ცხოველებისა და რევიონში მაცხოვრებელი მოსახლეობის ჯამრთელობას. აქვე უნდა აღინიშნოს ისიც, რომ ამ მხრივ ბევრად უფრო მიძვე მდგომარეობაა საქართველოს აღმოსავლეთ ნაწილში ვიდრე მის დასავლეთ ნაწილში. კერძოდ, მიძვე ლითონებიდან ნიადაგის ნიმუშები ყველაზე დაბინძურებული აღმოჩნდა ტყვიით. ის ხშირ შემთხვევაში რამდენიმეჯერ აჭარბებდა ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციებს (ზღვ), ასევე მიძვე ლითონებიდან თავი იჩინა სპილენძმა და თუთიამაც, თუმცა არა იმ დონით, რასაც ადგილი ჰქონდა ტყვიის შემთხვევაში. მხოლოდ და მხოლოდ 2 შემთხვევაში აღმოჩნდა მიმდებარე ტერიტორია დაბინძურებული კადმიუმით, რომელიც თავისი კანცეროგენული თვისებებით არაფრით ჩამოუვარდება ტყვიას. არცერთ ნიმუშში არ აღმოჩნდა საანალიზო ნიმუშები დაბინძურებული ვერცხლისწყლით.

მდინარის წყლის საანალიზო ნიმუშების შედეგებმა (თუკი ნაგავსაყრელი მდებარეობდა მდინარის პირას) ასევე დაგვანახეს, რომ სტიქიური ნაგავსაყრელები ხშირ შემთხვევაში აბინძურებს მდინარის წყალს და შესაბამისად, გარკვეულ როლს თამაშობს ჰედაპირული წყლების დაბინძურების პროცესებში. აღნიშნის დროს იმის, რომ უმეტეს შემთხვევაში როგორც ნიადაგის ასევე წყლის ნიმუშებში დაფიქსირდა -კოლი-ისა და ფეკალური სტრეპტოკოკების ნორმატივებზე მეტი რაოდენობები, ასევე ამონიუმის იონის მომატებული კონცენტრაციები, რაც მიანიშნებს მიმდებარე ტერიტორიების ანტისანიტარულ მდგომარეობაზე.

ჩვენს მიერ განხილული დამაბინძურე-

ბლები ნაგავსაყრელებზე შემთხვევით როდი ხვდები; ისინი სხვადასხვა პროდუქტის თუ ნივთის შემადგენლობაში შედიან და ასე აღმოჩნდებიან ხოლმე მოცემულ ობიექტებზე. ესენია - რემონტის შემდგომ დარჩენილი საღებავიანი ან რაიმე გამსხნველი შემცველი ჭურჭელი, გატეხილი ვერცხლისწყლიანი თერმომეტრები, წყობიდან გამოსული ეკონომიური ნათურები, ბატარეები, კონდენსატორები, საკვები ნარჩენები და მრავალი სხვა.

ბოლოს, შეგვიძლია ვთქვათ, რომ როგორც მოსალოდნელი იყო, საქართველოში არსებული სტიქიური ნაგავსაყრელები მნიშვნელოვნად ნეგატიურ გავლენას ავლენენ ეკოსისტემების ეკოლოგიურ მდგომარეობაზე, რაც იმის მიმანიშნებელია, რომ ქვეყნის მთავრობამ (განსაკუთრებით კი ადგილობრივმა თვითმმართველობის წარმომადგენლებმა) მეტად უნდა იზრუნოს (მაგალითად, შესთავაზონ მეტი სერვისი)მაზე, რომ ქვეყანაში სტიქიური ნაგავსაყრელების რაოდენობამ მნიშვნელოვნად იკლოს და რაც მეტად მნიშვნელოვანია ქვეყანა უნდა მოემზადოს იმისათვის, რომ პირნათლად შეასრულოს ყველა ის დირექტივები და ვალდებულებები, რომლებიც იმ ეკონომიურების ხელშეკრულების შემადგენელია, რომელსაც მან ხელი მოაწერა. ნუგზარ ბუაჩიძე

ქიმიის მეცნიერებათა დოქტორი, გარემოს მონიტორინგის ექსპერტი იმის მიმანიშნებელია, რომ ქვეყნის მთავრობამ (განსაკუთრებით კი ადგილობრივმა თვითმმართველობის წარმომადგენლებმა) მეტად უნდა იზრუნოს (მაგალითად, შესთავაზონ მეტი სერვისი)მაზე, რომ ქვეყანაში სტიქიური ნაგავსაყრელების რაოდენობამ მნიშვნელოვნად იკლოს და რაც მეტად მნიშვნელოვანია ქვეყანა უნდა მოემზადოს იმისათვის, რომ პირნათლად შეასრულოს ყველა ის დირექტივები და ვალდებულებები, რომლებიც იმ ეკონომიურების ხელშეკრულების შემადგენელია, რომელსაც მან ხელი მოაწერა. ნუგზარ ბუაჩიძე

qimiis mecnierebaTa doqtori,
garemos monitoringis eqsperti

საინტერესო ფაქტები, რომლებიც ყველა არ იცის

- თუ ყვითელ კანარის ჩიტს წითელი პილპილით გამოვკვებავთ, ბუმბულები დაჟღავნა ნარინჯისფერი გაუხდება.
- ოქრო იმდენად იშვიათი მეტალია, რომ ერთ საათში მოპოვებული რკინა უფრო მეტია, ვიდრე კაცობრიობის მიერ მოპოვებული ოქრო მთლიანად.
- სიცოცხლის საშუალო ხანგრძლივობისას ადამიანის თმა 725 კილომეტრის სიგრძის იზრდება.
- პარალელური ხაზები კოსმოსში იკვეთებიან.
- ფენ-შუი თავიდან ნიშნავდა საფლავების მორთვის ხელოვნებას.
- დაცემინებისას ყველა ორგანოს ფუნქციონირება ჩერდება - გულისაც კი.
- იხვის ყიყინი ექოს არ იძლევა
- აზიდების მაქსიმალური რაოდენობა ერთ ჯერზე არის 46001.
- გველს შეუძლია იძინოს სამი წლის განმავლობაში.
- თეთრი ვეშაპის გული ფოლკსვაგენ ჟუკის ოდენაა.
- მსოფლიოში ყოველდღიურად 100000000 სქესობრივი აქტია, თუმცა მხოლოდ 910000 მთავრდება განაყოფიერებით.
- ერთი მილიარდი წამი დაახლოებით 37 წელიწადია.
- ქამელეონის ენა მის სხეულზე ორჯერ დიდია.
- მაიკლ ჯორდანი კოლეჯში სწავლისას, მეორე კურსზე საკლავო-ბურთო გუნდში არ აიყვანეს არასაკმარისი სიმაღლის გამო.
- კენიაში ოჯახის ბიუჯეტის მესამედი ქრთამების გაცემას ხმარდება.
- სპინტერს (მორბენალი) შეუძლია სტარტიდან პირველ 10 მეტრზე სპორტულ ავტომობილს გაუსწროს.
- სახეზე ფერმჩამელების მოშორება შესაძლებელია ნებისმიერი ანტიბიოტიკის (ასპირინი, სუპრასტინი) საშუალებით - თუ დაფხვნილ აბს დაუმატებთ წვეთ წყალს.
- ერთადერთი ჩიტი, რომელსაც უკუღმა ფრენა შეუძლია, არის კოლიბრი.
- გიგანტური ხელიკი - კომოდო თავს ესხმის ირემსა და ტახსაც კი.
- მამაკაცთა ნახევარი საპირფარეშოდან გამოსვლისას ხელებს არ იბანს.
- აეროდინამიკისა და ზუსტი ბალანსის შესანარჩუნებლად, არწივის ერთი ფრთიდან რომელიმე ბუმბულის გამოვარდნისას მეორე ფრთაზეც ზუსტად ის ბუმბული სცილდება.
- ხეოფის პირამიდის ფილებს შორის სივრცეებში შეუძლებელია სამართებლის გატარება.
- ფინეთში არსებობს ცოლების გადაყვანის ჩემპიონატი. ყველაზე შორ მანძილზე ცოლის მხრებით გადაყვანი ჯილდოდ იღებს იმ რაოდენობის ლულს, რამდენ კილოგრამსაც იწონის მისი მეუღლე.
- არწივები ჰაერში წყვილდებიან.
- მსოფლიოში, მძღოლები უფრო მეტ ირმებს კლავენ, ვიდრე მონადირეები.

განცხადება

- შპს “ჰაიდელბერგცემენტ ჯორჯია” აცხადებს, რომ მომზადებულია ქ. ფოთში, ლარნაკას ჩიხში (ნაბაღას უბანი) მდებარე, მისი საწარმოო ობიექტის - ცემენტის წისქვილის საქმიანობის შედეგად ბარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში, რომლის საწარმო განხილვაც მოეწეობა 2018 წლის 21 თებერვალს, 14 საათზე ფოთის მუნიციპალიტეტის შენობაში (ქ. ფოთი, 4400, აღმაშენებლის ქ. 112) საწარმო გათვლილია წლიური 216000 ტონა ცემენტის წარმოებაზე.

დაინტერესებულ პირებს ზემოთ აღნიშნულ დოკუმენტთან გაცნობისა და თავიანთი მოსაზრებების წერილობითი ფორმით დაფიქსირების შესაძლებლობა ექნებათ განცხადების გამოქვეყნებიდან 45 დღის განმავლობაში (2018 წლის, 11 თებერვალს, 17 საათამდე) შემდეგ მისამართებზე:

- საქართველოს ბარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს ლიცენზიებისა და ნებართვების დეპარტამენტი (ქ. თბილისი, ბულვას ქ. 6);
- შპს “ჰაიდელბერგცემენტ ჯორჯია”-ს ოფისი (ქ. თბილისი, ალ. ყაზბეგის გამზირი 121);
- შპს “ჰაიდელბერგცემენტ ჯორჯია”-ს ფოთის ცემენტის საწარმოს ოფისი (ქ. ფოთი, ლარნაკას ჩიხი).

<p>გაზეთის ხელმოწერა საქურადღებოდ! ერთი ნომრის ღირებულება ორგანიზაციებისთვის 1 წლით - 50 ლარი 6 თვით - 25 ლარი 3 თვით - 12,50 ლარი კარდაკარის პრინციპით გაზეთის გამოწერა მოქალაქეებისთვის 3 თვით - 6 ლარი</p> <p>იკითხეთ გაზეთი თეატრალური</p>	<p>გაზეთი „მთავარი თემა სამეგრელოში” სამუშაოდ იწვევს სამეგრელოს რეგიონიდან ყველა ასაკის მქონე ადამიანებს გაზეთის გამავრცელებლად და სარეკლამო აგენტებად კანდიდატების შერჩევა მოხდება გასაუბრებით. მოგვმართეთ შემდეგ მისამართზე: ფოთი ნმ. ნინოს ქუჩა 3/19 ტელეფონი: 599 34 14 17</p>	<p>გაზეთი „მთავარი თემა სამეგრელოში” სტაჟირებაზე იწვევს სტუდენტებს, ახალგაზრდებს რომელთაც სურთ მიიღონ გამოსდილება ქურნალისტიკაში წარმატებული სტაჟირობები დასაქმდებიან გაზეთში. დაინტერესებულმა პირებმა მოგვმართეთ მისამართზე: ფოთი ნმ. ნინოს ქუჩა 3/19 ტელ: 599 34 14 17</p>
--	--	--

ინარგვალეთ გაზეთი “მთავარი თემა სამეგრელოში” უფასოა მონაწილეობით, განათავსეთ გაზეთში განცხადებები, რეკლამები, მილოცვები. ოჯახის სამეგრელოში განცხადებები, მილოცვა - ჩვეულებრივი შრიფტით - ერთი ასო 5 თეთრი, სქელი შრიფტით - 7 თეთრი, პირველ გვერდზე - ორგანიზაციის, სურათიანი განცხადებები: სამეგრელოში - 15 ლარი, მილოცვა - 10 ლარი, არაპოლიტიკური რეკლამა: მესამე გვერდზე - მთლიანი გვ. (100სმ2) - 150 ლარი, ნახევარი (500 სმ2) - 75 ლარი; მეოთხედი (250სმ2) - 37.50 ლარი; მეხუთე გვერდზე: მთლიანი გვ. - 130 ლარი; ნახევარი - 65 ლარი; მეოთხედი 32.50 ლარი. პირველ გვერდზე რეკლამა ხუთჯერ ძვირია, ვიდრე მესამე გვერდზე, ბოლოში - სამჯერ ძვირია ვიდრე მესამე გვერდზე. პოლიტიკური რეკლამის ღირებულება ორგანიზაციის მხარდაჭერად რეკლამებზე და ხელმოწერებზე გათვალისწინებულია ფასდაკლება. გაზეთის გამომცემის მხარდაჭერა მიმართეთ სამეგრელოს რეგიონალური გამომცემის ოფისს. ქ. ფოთი, ნმ. ნინოს ქ. 3/ 2 ტელ: 0(493) 22-40-50; 5(99) 34 14 17.

თეატრალური თქვენი პრობლემების კვლადაკვალ

ნიშნით აღნიშნული სტატიები იბეჭდება რეკლამის უფლებით.